

Üç Büyük İilde İnternet Kullanıcılarının Soyo-Ekonomik Yapısının Karşılaştırılması

Durmuş Dünder*

With Internet, the contemporary information service, it is possible to make contact with work sites and residences around the world. A computer, or a computer and modem, along with telephone connections allows communication between similar units anywhere. Consequently, internet has emerged as a giant web of computers throughout the world connected to one another by means of their communication lines. The number of people benefitting from the great ease that computers provide is increasing day by day.

The increase in internet use within Turkey is of striking dimensions. However, inadequate academic attention has been focused on the identity of users and the purposes for which they use their computers.

This study, first proposed by the University of İstanbul Research Fund, attempts to determine the primary reasons behind internet use in Turkey, the time users stay connected, and the effect that factors like educational level, economic status, sex and age have on internet use.

For the purpose of the study, a total of 1000 subjects living İstanbul, Ankara and İzmir and connected to internet were interviewed face-to-face. Standard questionnaires were filled out. The study, which began in November, 1999, was completed in October, 2000

Giriş ve Amaç

Son güncel bilgi servisi olan internet ile dünyanın dört bir yanına, evlere, iş yerlerine ulaşabilmek mümkün olmaktadır. Telefon hattının yanında yer alan bir bilgisayar ve bir modem ile bilgisayarların birbirleri ile iletişim kurması mümkün olmaktadır. Dolayısıyla internet, dünyanın dört bir yanında yer alan bilgisayarların birbirlerine iletişim hatları aracılığıyla bağlanmasıyla ortaya çıkan devasa bir ağ olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu özelliği nedeniyle internet insanlara çok büyük kolaylıklar sunmakta ve bu nedenle internette yararlananların sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Ülkemizde de internet kullanımının artışı dikkat çekici boyutlardadır. Ancak internette yararlananların gerekçeleri ve kimliklerinin ne olduğu konusunda bilimsel temellere dayanan araştırmaların eksik olduğu görülmektedir.

İstanbul Üniversitesi Araştırma Fonu'na teklif edilmiş olan bu araştırma ile Türkiye'deki internet kullanıcılarının daha çok ne amaçlı internet kullandıkları, ortalama ne kadar süre ile internete bağlı kaldıkları eğitim düzeyi, gelir durumu, yaş ve cinsiyet gibi faktörlerin internet kullanımı üzerindeki etkilerinin neler olduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde İstanbul, Ankara ve İzmir'de ikamet eden ve internete bağlanan 1000 denekle yapılan görüşmeler temel oluşturmuştur. Toplam 1000 de-

* Department of Economics, İstanbul Kultur University 34191 Şirinevler / İstanbul

nekle yürütülen araştırmada deneklere yüzyüze anket metodruyla standart bir anket formu uygulanmıştır. Çalışma Kasım 1999'da başlamış ve Ekim 2000'de tamamlanmıştır.

Anketin uygulanmasının ardından anket formlarının kontrolü tamamlanmış ve anket formundaki açık soruların sayısallaştırılmasından sonra elde edilen veriler SPSS for Windows 7.5 versiyonuna aktarılmıştır. Frekans bazında ve çapraz tablolama ile elde edilen sonuçlar istatistik testlerden geçirilerek aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Elde Edilen Bulgular

İstanbul, Ankara ve İzmir olmak üzere üç büyük ilde yapılan anket çalışmalarında elde edilen bulguları iki başlık altında incelemek mümkündür:

1. Frekans Bazında Bulgular
2. Karşılaştırmalı Değerlendirmeler (Çapraz Tablolama)
 - 2.1. Frekans Bazında Değerlendirmeler

Frekans bazında değerlendirme başlığı altında önce deneklerin profili üzerinde durmak istiyoruz.

Tablo 1. Görüşülen Deneklerin Cinsiyet Dağılımı

	%
Kadın	5,6
Erkek	94,4

Tablo 2. Görüşülen Deneklerin Yaş Dağılımı

	%
16-20	22,6
21-25	29,4
26-30	19,3
31-40	19,3
41+	9,3

Tablo 3. Görüşülen Deneklerin Medeni Hali

	%
Bekar	65,8
Evli	33,7
Dul	0,5

Tablo 4. Görüşülen Deneklerin Meslek Dağılımı

	%
Öğrenci	35,2
Memur	7,4
Bilgisayar	10,0
Elektrik-Elektronik	5,5
Diğer Teknik Meslekler	12,9
Asker	2,5

Serbest	6,7
Hakim,Avukat,Eczacı vb.	4,4
Mali müş., Muhasebeci	5,9
Diğer Sosyal Mes.	7,6
Diğer	1,9

Tablo 5. Görüşülen Deneklerin Eğitim Durumu	%
İlköğretim	11,7
Lise	44,1
Üniversite	44,1

Tablo 6. Görüşülen Deneklerin Toplam Hanehalkı Geliri (Milyon TL.)	%
-200	29,2
201-400	23,3
401-600	20,6
601-800	13,4
801+	13,5

Tablo 7. Görüşülen Deneklerin Bildikleri Yabancı Diller	%
Dil Bilmiyor	80,9
İngilizce	16,3
Almanca	1,4
Fransızca	1,3
İtalyanca	0,1

Araştırmada görüşülen deneklere ne kadar süredir internet kullandıkları sorulmuştur. Buna göre, deneklerin yaklaşık yarısı iki ve iki yıldan fazla süredir internet kullanmaktadır.

Tablo 8. Ne Kadar Süredir İnternet Kullanıyorsunuz?	%
0-6 ay	11,2
6-12 ay	16,9
1-2 yıl	23,6
2 yıl+	48,3

Görüşülen deneklere kullandıkları internet hattının kime ait olduğu sorulmuştur. Buna göre internet kullananların yaklaşık % 60'ının internet hattı kendisine aittir. Özellikle son dönemlerde yaygın hale gelen internet kafeleri kullananların oranı ise % 13'tür.

Tablo 9. Kullandığınız İnternet Hattı Kime Ait?

	%
Kendisine ait	59,7
İşlerine ait	20,8
İnternet cafe	13,4
Diğer	6,1

İnternete bağlanma olanağı bulanların % 80'i haftada üç gün ve üç günden fazla internete bağlanmaktadır.

Tablo 10. İnternete Genellikle Haftada Kaç Gün Bağlanıyorsunuz?

	%
1 gün	6,3
2 gün	13,7
3 gün	13,5
4 gün	11,2
5 gün	17,0
Hergün	38,3

Araştırmada deneklere internete genellikle günün hangi diliminde bağlandıkları sorulmuş. Bu soruya alınan cevaplardan internet kullanıcılarının internete daha çok sabah ve akşam saatlerinde bağlandıkları anlaşılmıştır.

Tablo 11. İnternete Genellikle Günün Hangi Diliminde Bağlanıyorsunuz?

	%
Sabah	22,6
Öğle	9,9
Öğleden Sonra	18,3
Akşam	38,1
Gece	8,6
Belli olmuyor	2,5

Görüşülen Deneklere İnternet Bağlantılarının Genel Olarak Ne Kadar Sürdüğü Sorulduğunda İse İnternete Bağlanma Süresinin İki ve İki Saatten Az Olduğu Anlaşılmıştır.

Tablo 12. İnternete Bağlantınız Genellikle Ne Kadar Sürüyor?

	%
1 saat ve altı	32,8
2 saat	31,3
3 saat	19,3
4 saat	10,6
5 saat ve üzeri	6,0

Araştırmada deneklere yaşamın değişik alanları sayılmış ve yaşamın değişik alanlarında internetin göreceli olarak önem derecelerini belirlemeleri istenmiştir. Bu soruya verilen cevaplardan deneklerin interneti okul, alışveriş, eğlence, surf, chat ve haber

alma amaçlı kullanım açısından önemli bulmadıkları ; buna karşın iş hayatı, banka-fİNANS bazı bilgilere ulaşma ve e-mail amacıyla kullanma açısından önemli buldukları görülmüştür.

Tablo 13. Sizce İnternetin Okul Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derecede	9,9
2. derecede	15,6
3. derecede	32,3
4. derecede	42,2

Tablo 14. Sizce İnternetin Alışveriş Açısından Önemi Nedir?	%
1. derecede	8,2
2. derecede	16,4
3. derecede	27,5
4. derecede	47,8

Tablo 15. İnternete Genellikle Haftada Kaç Gün Bağlanıyorsunuz?	%
1 gün	6,3
2 gün	13,7
3 gün	13,5
4 gün	11,2
5 gün	17,0
Hergün	38,3

Tablo 16. Sizce İnternetin Eğlence Açısından Önem Derecesi	%
1. derece	8,7
2. derece	8,9
3. derece	42,1
4. derece	40,2

Tablo 17. Sizce İnternetin İş Açısından Önemi Nedir?	%
1. derece	28,8
2. derece	28,8
3. derece	27,4
4. derece	15,0

Tablo 18. Sizce İnternetin Chat Açısından Önemi Nedir?	%
1. derece	10,7
2. derece	15,6
3. derece	20,5
4. derece	53,2

Tablo 19. Sizce İnternetin Bazı Bilgilere Ulaşabilme Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derece	48,9
2. derece	32,3
3. derece	12,8
4. derece	6,0

Tablo 20. Sizce İnternetin E-Mail Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derece	29,5
2. derece	42,4
3. derece	18,4
4. derece	9,7

Tablo 21. Sizce İnternetin Surf Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derece	22,2
2. derece	21,4
3. derece	29,7
4. derece	26,8

Tablo 22. Sizce İnternetin Banka/Finans Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derece	37,1
2. derece	20,0
3. derece	24,3
4. derece	18,6

Tablo 23. Sizce İnternetin Gazete/ Dergi Açısından Önem Derecesi Nedir?	%
1. derece	17,2
2. derece	15,6
3. derece	37,5
4. derece	29,7

Deneklerin en fazla tercih ettikleri arama motorlarının Yahoo ve Altavista oldukları anlaşılmıştır.

Tablo 24. En Çok Kullandığınız Arama Motoru Hangisidir?	%
Yahoo	39,6
Altavista	39,3
Aol	1,0
Turkvista	1,6
Arabul	9,1
Diğer	9,4

Deneklere en fazla ziyaret ettikleri yerli ve yabancı web siteleri sorulmuştur. Bu sorulara verilen cevaplardan deneklerin yerli web siteleri arasında en fazla Superonline, Arabul ve Hürriyet'i; yabancı web siteleri arasında ise, Altavista, Yahoo ve Hotmail'i ziyaret ettiklerini görüyoruz.

Tablo 25. En Çok Ziyaret Ettiğiniz Yerli Web Siteleri Hangileridir?	%
Superonline.com	28,1
Arabul.com	13,5
Hürriyet.om	14,2
Kahkaha.com	5,9
Mynet.com	5,7
Diğer	32,7

Tablo 26. En Çok Ziyaret Ettiğiniz Yabancı Web Siteleri Hangileridir?	%
Altavista.com	20,3
Yahoo.com	27,6
Download.com	8,3
Hotmail.com	15,2
Microsoft.com	6,6
Diğer	27,1

Görüşülen deneklerin kendilerinin ya da birlikte yaşadıkları aile bireylerinden herhangi birine ait web sayfası olup olmadığı sorusuna verdikleri cevaplardan web sayfasına sahip olma oranının düşük kaldığını öğreniyoruz.

Tablo 27. Size veya Beraber Yaşadığınız Aile Bireylerinden Her Hangi Birine Ait Web Sayfası Var mı?	%
Evet	6,9
Hayır	81,6
Hayır Yok Ama Düşünüyoruz	11,5

Görüşülen deneklerin internet servis sağlayıcılarının kim olduğu sorusuna verdikleri cevaplardan Superonline kullanımının ülkemizde yaygın olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 28. İnternet Servis Sağlayıcınız Kim?

	%
Superonline	36,5
Turkport	0,6
Turknet	12,1
Garanti	3,9
Vestel	6,6
İşbank	9,5
E-Kolay	4,1
İxir	2,8
Diğer	24,0

2.2- Karşılaştırılmalı değerlendirmeler

Uzun süredir internet kullananların çoğunluğunun kullandıkları internet kendilerine aittir. Bununla birlikte internetin ilk kullanılma yılı yakın tarihe rastlayan denekler için internet cafe'lerin ağırlığı nispeten daha fazladır.

İnternet kullanımının bir tür bağımlılık yarattığı anlaşılıyor. Elde edilen bulgulara göre interneti yeni kullanmaya başlayanlar içinde interneti her gün kullananların oranı iki yıldan fazla süredir interneti kullananlardan düşüktür. Bu sonuç, internetin zaman içinde kişilerde bağımlılığa yol açtığına göstergesidir.

İnterneti yeni kullanmaya başlamış olanların arama motoru olarak Altavista'yı Yahoo'ya göre biraz daha fazla tercih ettikleri görülmüştür. Bununla birlikte interneti uzun süredir kullanmakta olan deneklerde bu durumun Yahoo arama motoru lehine döndüğü görülmüştür.

İnterneti kullanmaya yeni başlamış olanların interneti daha fazla elektronik haberleşme amacıyla kullandıklarını görüyoruz. Gerçekten bir elektronik haberleşme sitesi olan HOTMAIL.COM interneti yeni kullanmaya başlayanların tercihini oluşturmaktadır. İnterneti kullanma süresi arttıkça, bu sitenin kullanma oranı azalmaktadır.

İnterneti kullanma geçmişi ne olursa olsun Superonline Türkiye'deki en tanınmış servis sağlayıcıdır. Ancak, interneti yeni kullanmaya başlayanların servis olarak e-kolay net'i tercih ettikleri görülmektedir.

Yaş ilerledikçe internetin kullanılma oranı artmaktadır. Evli olanların da internette yararlanmaya başladıkları dönem bekarlara göre daha fazla eskilere dayanmaktadır. Bilgisayar temelli ve teknik konularla ilgili meslek icra edenlerin hakim, avukat, doktor vb. Ayrıca diğer sosyal meslekleri icra edenlerin interneti diğer mesleklere göre daha uzun süredir kullandıkları görülmüştür.

Benzer şekilde eğitim durumu yükseldikçe internetin kullanılmaya başladığı dönem daha gerilere uzanmaktadır.

Beklendiği gibi kendisine ait internet hattına sahip olanların interneti kullanma sıklığı yüksek iken, internete internet cafelerden bağlananların interneti kullanma sıklığı düşmektedir.

İnternet hattı kendisine ait olanların internete bağlanma süresi diğerlerine göre nispeten fazladır.

Yaşı nispeten ileri olanların internet hattı kendilerine ait iken yaşı küçük olanların daha fazla internet cafelerden faydalandıkları görülmüştür.

Serbest ticaret yapanlar, memurlar ve teknik meslek icra edenlerin internet hatlarının diğer mesleklerle karşılaştırıldığında daha fazla kendilerine ait olduğu görülmektedir.

Üniversite mezunlarının internete iş yerinden veya evden bağlandıkları, düşük eğitime sahip olanların ise internet cafeleri tercih ettikleri görülmektedir.

Gelir arttıkça internet hattının kişinin kendisine ait olma oranı artmaktadır.

Cinsiyet ile internete bağlanma sıklığı arasında bir farklılaşma bulunmamaktadır.

Yaş ilerledikçe, hafta içinde internete bağlanma sıklığı artmaktadır.

Medeni hali bekar olanların hafta içinde internete bağlanma sıklıkları evlilere göre düşük kalmaktadır.

Öğrenci, bilgisayar ve elektronik temelli meslek icra edenlerin bir hafta içinde internete bağlanma süreleri daha fazladır. Bu grup, hemen her gün internete bağlanmaktadır. Memurlar ve serbest ticaret gibi meslek icra edenler ise Cumartesi ve Pazar günleri evde olduklarından internete bağlanmamaktadır.

Eğitim düzeyi arttıkça bir haftada internete yapılan bağlantı sayısı artmaktadır.

Bu sonuca paralel olarak gelir düzeyinin artışı ile internete bağlanma sayısının da artış gösterdiği anlaşılmıştır.

İnternetin akşam saatlerinde daha uzun süre kullanıldığı görülmektedir. Ancak, internete gelişigüzel bağlanan, başka bir deyişle ne zaman bağlanacağı belli olmayan kesimin internette daha uzun süre kaldığı görülmüştür.

İnternete öğleden sonraya kadar bağlananların yaşlarının ortalamasının otuz olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, akşamları ve gece internete bağlananların yaş ortalaması otuzun üzerindedir.

Bilgisayar temelli meslek sahipleri ile mali müşavir, muhasebeci ve diğer sosyal mesleklerin internete sabahları bağlandıkları diğer meslek gruplarının ise akşam saatlerini tercih ettikleri görülmüştür.

Düşük eğitim düzeyine sahip kullanıcılar internete daha çok akşam saatlerinde bağlanırken, eğitim düzeyi arttıkça internete bağlanan saatler gün içine yayılmaktadır.

Kendisine veya aile bireylerinden birine ait web sayfasının bulunup bulunmadığı sorusuna evet cevabı veren deneklerin yaklaşık 1/3'ünün internet sağlayıcısının Superonline olduğu görülmüştür. Öte yandan, kendisine veya aile bireylerinden birine ait web sayfası bulunanların önemli bir kısmı öğrenci veya bilgisayar temelli meslek icra etmektedir. Ayrıca, yine bu soruya evet cevabı verenlerin önemli bir kısmının eğitim seviyesi "en az" lise mezunu düzeyindedir.

Bu noktada ilginç bir bulgu ise, gelir düzeyi artışı ile birlikte " sizin veya birlikte yaşadığınız aile bireylerinden her hangi birine ait web sayfası var mı? Sorusuna "evet" cevabı verenlerin oranının azalmasıdır.

Kadınların arama motoru olarak "Yahoo'yu" erkeklerin ise "Altavista'yı" tercih ettikleri görülmektedir.

Öğrencilerin, teknik meslek sahiplerinin, hakim, avukat, doktor, eczacı vb. İş yapanlar ve sosyal meslek sahiplerinin Yahoo: serbest ticaret, mali müşavir, muhasebeci, vb.'lerinin askeri personelin, elektronik ve bilgisayar temelli meslek sahipleri ile öğrenci ve memurların ise Altavista arama motorunu tercih ettikleri anlaşılmıştır.

En çok ziyaret edilen yerli web sitelerinden Superonlien.com, Arabul.com ve Mynet.com'dan yüksek eğitimlilerin, kahkaha.com'dan ise düşük eğitimlilerin yararlandıkları görülmüştür.

En çok ziyaret edilen yabancı web siteleri ile yaş faktörü birlikte incelendiğinde Yahoo sitesinin Altavista sitesine göre daha genç yaş grubu tarafından tercih edildiği görülmektedir. Gençler tarafından tercih edilen bir diğer site de Hotmail.com'dur.

En çok ziyaret edilen yabancı web siteleri içinde Hotmail.com daha fazla bekarlar tarafından ziyaret edilmektedir.

Bu noktada Hotmail.com'un düşük; Dowload.com'un ise yüksek gelir gruplarınca ziyaret edildiği görülmüştür.

Kadınların internet sağlayıcısı olarak Superonline'i erkeklerden fazla tercih ettikleri görülmüştür. Benzer şekilde Vestel de kadınların tercih ettikleri servis sağlayıcısıdır. Erkekler ise Turnet'i kadınlara göre biraz daha fazla tercih etmektedir.

Superonline diğer internet servis sağlayıcılarına göre daha fazla üst gelir grupları tarafından tercih edilmektedir.

Kadınların eğitim ve alışveriş amacıyla erkeklerden fazla internetten yararlandıkları anlaşılmıştır.

İnternetin eğlence amacıyla kullanımına hem erkek hem de kadınlar fazla önem atfetmemişlerdir.

Bununla birlikte internetin iş amacıyla kullanımı her iki cinsiyet açısından da önemlidir.

Erkekler chat yapmak için interneti kadınlardan daha fazla kullanmaktadırlar. Kadınların bilgiye ulaşmak için interneti kullanma eğilimleri erkeklerden fazladır.

İnternetin e-mail hizmetlerinden yararlanmak amacıyla kullanılmasına iki cins de yüksek derecede önem vermektedir.

Erkekler surf amacıyla interneti kadınlardan biraz daha fazla kullanmaktadırlar.

Elde edilen bulgularla kadınların bankacılık hizmetlerinden yararlanmak amacıyla interneti erkeklerden çok daha fazla kullandıkları anlaşılmıştır.

İnternetten alışveriş amacıyla yararlananların yaşları nispeten ileridir.

Yaş ilerledikçe internetin eğlence ve iş amacıyla kullanma oranları diğer yaş gruplarından fazladır.

Genç yaş grubundaki deneklerin interneti e-mail hizmetlerinden yararlanmak amacıyla kullandıkları ileri yaş gruplarından fazladır.

Surf amacıyla internet kullanımına verilen önem yaş ilerledikçe artmaktadır. Bankacılık amacıyla internet kullanımına verilen önem 26-40 yaş grubunda biraz daha fazladır.

Gazete, dergi ve haber amacıyla internet kullanımı yaş ilerledikçe artmaktadır. Öğrencilerden sonra eğitim amacıyla internetten yararlananlar arasında teknik meslek ile hakim, avukat, doktor ve eczacılar gelmektedir.

Askeri personel hariç diğer bütün meslekler iş amacıyla internetten yararlanmaktadırlar.

Memurlar, bilgisayar ve elektrik, elektronik temelli meslek icra edenler internetten chat yapmaya çok az önem vermektedirler.

Memurlar ve hakim, avukat, doktor, eczacı vb. Meslekler ile mali müşavir ve muhasebeciler için internet diğer mesleklerle göre surf açısından önemlidir.

Hakim, avukat , doktor, eczacı vb. Meslek sahiplerinin e.mail hizmetinden yararlanmak için internete verdikleri önem diğer mesleklere göre düşüktür.

Bankacılık ve finans ile ilgili alanlarda internet; memurlar, teknik meslekler ve serbest ticaret alanında faailiyet gösterenler açısından önem taşımaktadır.

Eğitim ile ilgili alanlarda internetten en fazla lise mezunları, alışveriş ile ilgili alanlarda internetten en fazla üniversite mezunları, eğlence ile ilgili internetten en fazla üniversite mezunları, iş ile ilgili alanlarda internetten en fazla üniversite mezunları, chat yolu ile haberleşmede internetten en fazla lise mezunları, çeşitli bilgilere ulaşma amacıyla internetten en fazla üniversite mezunları, e-mail yoluyla haberleşmede internetten en fazla ilköğretim mezunları ve lise mezunları, bankacılık ve finans hizmetleriyle ilgili olarak internetten en fazla üniversite mezunları, gazete ve dergilerden haber almak amacıyla internetten en fazla üniversite mezunları faydalanmaktadır.

1. Tartışma ve Sonuç

"Üç büyük ilde internet kullanıcılarının sosyo-ekonomik yapıları isimli" araştırmadan aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- İnternet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğunun kendisine ait bir internet hattı bulunmakta, bunun dışında işyerlerinde ve internet cafelerden de internete bağlanılmaktadır.
- İnternete en çok sabah ve akşam saatlerinde ve genel olarak hep aynı zamanda bağlanılmaktadır.
- İnternete bağlanma süresi genel olarak iki saatten daha fazladır.
- İnternet okul, alışveriş, chat ve eğlence bakımından genel olarak önemli bulunmaktadır.
- İnternet öncelikle bazı bilgilere ulaşmak, iş, e-mail ve banka/finans amaçlı olarak kullanılmakta;
- Alışveriş, okul, chat, gazete/dergi/haber amaçlı kullanımı ise daha sınırlı kalmaktadır.
- İnternet kullanıcılarının en çok tercih ettiği arama motorları Yahoo ve Altavista'dır.
- En çok ziyaret edilen yerli web siteleri Superonline.com, Hürriyet.com ve Arbul.com; en çok ziyaret edilen yabancı web siteleri ise Yahoo.com, Altavista.com, Hot.mãil.com'dur.
- İnternet kullanıcılarının servis sağlayıcısı olarak Superonline, Turk.net, Isbank.net, Vestel gelmekte; E kolay.Net, Garanti.net ve Ixir.Net piyasaya yeni girmektedir.
- Uzun süredir internet kullananların çoğunluğu kendi hattından internet bağlanırken, son zamanlarda internete bağlanmaya başlayanlarda ise internet cafelerin tercih edilme oranı artmaktadır.
- İnternete bağlanma geçmişi arttıkça her gün bağlanma eğilimi de artmaktadır. Dolayısıyla, internete bağlanma kullanıcılar da bağımlılık yaratmaktadır.
- İnterneti yeni kullanmaya başlayanlar arama motoru olarak Altavistayı; eski kullanıcılar ise Yahoo'yu tercih etmektedirler.

- Superonline en tanınmış servis sağlayıcıdır. İnterneti yeni kullanmaya başlayanlar ise E kolay.net’i tercih etmektedir.
- Bilgisayar temelli ve teknik konularda meslek icra edenler ile hakim, avukat, doktor vb. Ve diğer sosyal meslekleri icra edenler diğer mesleklere göre daha uzun süredir internet kullanmaktadır.
- Eğitim durumu yükseldikçe internet kullanma geçmişi de artmaktadır.
- Kendi hattından bağlananların bağlantı sıklığı ve süresi internet cafeleri kullananlardan daha yüksektir.
- Kendi hattını kullananlar genelde akşam, işyerinden bağlananlar öğlen ve internet cafelerden bağlananlar ise öğleden sonraları tercih etmektedir.
- İleri yaştakilerin hattı genel olarak kendisine aitken; gençler internet cafeleri kullanmaktadır.
- Eğitim seviyesi ve gelir durumu arttıkça internete bağlanma sayısı ve süresi artmaktadır.
- Öğrenci, bilgisayar ve elektronik temelli meslek icra edenler daha çok internete bağlanmaktadır.
- Kendisine veya aile bireylerinden birine ait web sayfası olanların önemli bir kısmı öğrenci veya bilgisayar temelli meslek icra etmektedir.